

Toimintasuunnitelma 2010

Komitean hyväksymä 2009-11-04

Johdanto

Keskipohjola-komitea on yhteistyöorganisaatio Keskipohjolan alueiden välillä, alue ulottuu idästä Venäjän rajalta länteen Atlantille.

Keskipohjola-komitea perustettiin jo vuonna 1978 ja yhteistyöverkosto on kolmenkymmenen vuoden ajan toiminut Norjan, Ruotsin ja Suomen keskisten alueiden välillä. Nykyiset jäsenet ovat Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntaliitot sekä Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur -niminen kuntayhtymä; Norjassa Pohjois- ja Etelä-Tröndelagin fylkeskommunit sekä Ruotsissa Jämtlannin ja Västernorrlandin maakäräjät ja kuntaliitot. Satakuntaliitto liittyi partneriksi v. 2009 alusta.

Alueella on yhteensä n. 1,5 miljoonaa asukasta.

Keskipohjola-komiteasta

Keskipohjola-komitea on rajat ylittävää yhteistyötä harjoittava yhteistyöelin, jonka tavoitteena on edistää kestävää kehitystä ja kasvua Keskipohjolassa, perustuen yhteiseen historiaan ja kulttuuriperintöön sekä yhteiseen alueelliseen kehittämistahtoon. Tasa-arvo - ja nuorisonäkökulma huomioidaan kaikessa toiminnassa.

Keskipohjola-komitean tavoitteena on, että Keskipohjolan kehittämissyhteistyö tunnetaan yhtenä onnistuneimmista ja kasvua kehittävimmistä yhteistyömuodoista Euroopan suurkaupunkien ulkopuolella.

Komitean painopistealueet yhteistyössä ovat seuraavat:

- innovatiivisten ja yrittäjäystävällisten ympäristöjen vahvistaminen
- itä-länsi liikenneyhteyksien parantaminen
- kulttuuri- ja elämyselinkeinojen sekä yhteisen identiteetin edistäminen
- ympäristötekniikan ja uusiutuvan energian kehittäminen.

Keskipohjola-komitealla on toiminnassaan kolme päätavoitetta:

- Keskipohjola-komitea vahvistaa Keskipohjolan aluetta sekä kansallisesti että Euroopan unionissa.
- Keskipohjola-komitea edistää verkostojen kehittämistä.
- Keskipohjola-komitea tekee hankealoitteita, sekä osallistuu ja johtaa kehittämishankkeita.

Toiminta vuonna 2009

Keskipohjola-komitean puheenjohtajuus kiertää maiden välillä vuoden välein. Vuoden 2010 puheenjohtajaksi on valittu Peter Boström.

Keskipohjola-komitean pidemmän aikajakson toimintasuunnitelma kuvataan komitean *strategiassa 2009-2011*.

Painopisteet 2009

TAVOITE 1: Keskipohjola-komitea vahvistaa Keskipohjolaa kansallisesti ja Euroopan unionissa.

Keskipohjola-komitea tekee näkyväksi ja profiloi Keskipohjolaa sekä vahvistaa alueiden kilpailukykyä. Yhteistyön tavoitteena on myös profiloida Keskipohjolaa houkuttelevana alueena asua ja työskennellä. Keskipohjola-komitean halutaan nähdä aktiivisena toimijana alueellisissa kehittämiskysymyksissä ja rajat ylittävässä yhteistyössä niin Pohjolassa kuin koko Euroopassa.

- Strateginen vaikutus:

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea osallistuu yhteisen seminaarin järjestämiseen Keskipohjolan kuljetuskäytävän kehittämisestä.

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea seuraa NSPA –verkoston kehittymistä (Northern Sparsely Populated Areas)

- Profilointi:

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea jakaa Pohjolan Vihreä Vyöhyke- ympäristö ja energiapalkinnot.

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea jakaa Keskipohjolan kulttuuripalkinnot (2 kpl), joista toinen palkinto lapsille ja nuorille.

TAVOITE 2: Keskipohjola-komitea edistää verkostojen kehittämistä

Keskipohjola-komitea työskentelee aktivoiakseen olemassa olevia verkostoja Keskipohjolassa sekä luodakseen uusia verkostoja tarpeen mukaan.

- Verkostojen kehittäminen

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea myötävaikuttaa seminaarin järjestämiseen, jolla tavoitellaan Keskipohjolan kaupunkiverkoston syntymistä.

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea tulee edistämään verkoston kehittämistä ympäristötekniikan ja uusiutuvan energian parissa Keskipohjolassa.

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea edistää kansanterveys-verkoston kehittämistä Keskipohjolassa.

Tavoite 2010: Keskipohjola-komitea edistää arkeologiayhteistyötä Keskipohjolassa tukemalla Keskipohjolan arkeologiapäivien järjestämistä 2010.

TAVOITE 3: Keskipohjola-komitea tekee hankealoitteita sekä osallistuu ja johtaa kehittämishankkeita.

Keskipohjola-komitea tulee omalla osarahoituksellaan osallistumaan hankkeisiin, esiselvityksiin ja lyhytaikaisiin toimintoihin komitean asettamien painopisteiden perusteella. Keskipohjola-komitea tekee myös hankealoitteita sekä johtaa hankkeita, joilla on selkeä Keskipohjola-profiili.

- Hanketoiminta (vuonna 2008/2009 käynnistetyt hankkeet sekä suunnitellut hankkeet vuosille 2010-2011)

1. Keskipohjolan liikennekäytävän kehittäminen (2010) - esiselvitys

North East Cargo Link- hankkeen toisen osan projektikoordinoinnista tulee vastaamaan komitean kanslia yhdessä NECLA-yhdistyksen ja Västernorrlandin lääninhallituksen kanssa. Työn aikana tullaan tekemään 1) hankehakemus Itämeren maiden ohjelmaan, jossa koko Keskipohjola-käytävän kehittäminen on pääosassa sekä 2) erillinen hakemus Botnia-Atlantica-ohjelmaan, jossa pääaiheena on satamat ja meriliikenne Västernorrlandin ja Pohjanmaan välillä.

2. Midnordic Transport Corridor/North East Cargo Link II –hanke

Hankesuunnittelu toteutetaan vuosina 2009-2010. Hyväksytyin hankkeen käynnistyminen mahdollista vasta kesällä 2010.

3. Seminaari pudokkaista/”droup-outs”

Keskipohjola-komitea on useissa yhteyksissä osoittanut mielenkiintoa yhteistyöhankkeen käynnistämiseksi aiheen tiimoilta. Myös Pohjoismaiden neuvoston kulttuuri- ja koulutusvaliokunta on huomionnut tarpeen ja käynnistänyt pohjoismaisen tutkimusyhteistyön koulun keskeyttäneiden osalta.

Keskipohjola-komitea tukee yhteisen seminaarin toteuttamista koulutusalan edustajille Keskipohjolan alueella. Seminaarin tavoitteena on oppia eri maiden koulutusjärjestelmistä, koulutuslaitoksista, omistaja- ja vastuurakenteista jne. sekä käydä läpi pääasialliset haasteet pudokkaiden osalta. Lisäksi seminaarissa pohdittaisiin yhteisiä kehittämishankkeita osallistujien esittämien ideoiden pohjalta. Jokainen seminaariin osallistuva alue tulee esittämään ainakin yhden idean hankeideaosioon.

Seminaari on tässä vaiheessa yksittäinen toimenpide, mutta sen tuloksena voi olla ehdotuksia yhteistyöhankkeista, jotka puolestaan saattavat hakea Keskipohjola-komitean rahoitusta.

4. Rajaesteiden kartoitus Norjan ja Ruotsin rajojen luonnonsuojelualueilla

Kanslia tulee toteuttamaan hankehakemukseen tähtäävää selvitystä, jossa etsitään Norjan ja Ruotsin jäsenalueilta toimijaa, joka yhdessä Keskipohjola-komitean kanssa voi järjestää ja osarahoittaa selvityksen, jonka tavoitteena on rajaesteiden kartoittaminen Norjan ja Ruotsin rajojen luonnonsuojelualueilla.

5. SÖT –kaupunkiyhteistyö Sundsvall, Östersund ja Trondheim (2008-2011) - hanke

Pohjoismainen hyöty: Hankkeen tavoitteena on parantaa itä-länsi liikenneyhteyksiä sekä edistää kulttuuria ja elämyselinkeinoja Keskipohjolassa, jotka tekevät alueesta houkuttelevamman paikan asua, työskennellä ja toimia.

Toiminnot: Yhteistyötä (1) infrastruktuurin ja kestävien liikenneratkaisujen parissa, (2) tiedon ja osaamisen parissa sekä (3) kulttuuri- ja elämyselinkeinojen parissa, tavoitteena on vahvistaa SÖT-kaupunkeja ja niiden kehitystä. Yllämainitut yhteistyöalueet muodostavat hankkeen päätoiminnot.

Tulokset ja vaikutukset: SÖT-kaupunkien välinen integraatio ja tiedonkulku antaa parempia yhteistyömahdollisuuksia opiskelijoille, yrityksille, tutkijoille jne. Yhteistyö alueen yliopistojen ja korkeakoulujen välillä on yksi tapa saavuttaa tämä tavoite. Hankkeessa SÖT-kaupunkien ja muiden Keskipohjola-kaupunkien välistä yhteistyötä vahvistetaan.

6. Naiset ja sota (2009-2010) - projekti

- Pohjoismainen hyöty:** Kuvataideprojekti lisää Ruotsin ja Suomen välistä vaihtoa liittyen v. 1809 merkkivuoteen. Tavoitteena on käsitellä monipuolista ja taiteellista teemaa nykyaikaisen näkökulmasta.
- Toiminnot:** Hankkeen teema kumpuaa osaksi käynnissä olevasta merkkivuodesta liittyen Suomen sotaan 1808-09, mutta ajatuksena on käsitellä ja analysoida monitahoista ja taiteellista perusteemaa myös yleisellä tasolla ja nykypäivän ilmauksin. Hankkeen aluksi kolmen alueen taitelijat kokoontuvat yhteiseen workshoppiin ja seminaariin, jossa esitelmin valaistaan aiheita sodankäynti, rauhan- ja ympäristökamppailu, turvallisuuspolitiikka ja siviilipuolustus sekä historiallisesta että yleisinhimillisestä näkökulmasta.
- Tulokset ja vaikutukset:** Hanke tavoittelee lisääntyneitä ymmärrystä yhteiseen historiaamme sekä puolustaa yhteisiä perinteitä Suomen ja Ruotsin välillä sodan jälkeen taiteellisesta näkökulmasta.

7. Mid Nordic Business Inkubator verkosto (2010) - projekti

Keskipohjola-komitea on syksyllä 2009 käynnistänyt esiselvityksen koskien yrityshautomoiden yhteistyötä Keskipohjolassa. Kaikkien Keskipohjola-alueiden yrityshautomot/tiedepuistot ovat ilmaisseet kiinnostuksensa asiaa kohtaan, minkä vuoksi Nordic Innovation Centeriin on jätetty rahoitushakemus. Komitea on myös varannut 300 000 SEK vuoden 2010 budjettiinsa yksivuotisen hankkeen toteuttamiseksi. Hankkeen tavoitteena on käynnistää pitkäjänteinen yhteistyö alueen yrityshautomoiden välillä. Hankkeen avulla luodaan parempia mahdollisuuksia yrityksille ja yrittäjille.

8. Keskipohjolan kulttuuripäivät (2008-2011) - hanke

- Pohjoismainen hyöty:** Hankkeiden tavoitteena on kulttuurin ja elämyselinkeinojen edistäminen Keskipohjolassa tarjoamalla pohjoismaisille arvoille suurempaa vaikutusvoimaa sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Rikas ja monipuolinen kulttuurielämä vaikuttaa myös siihen, että Keskipohjolan alue on houkuttelevampi paikka asua, työskennellä ja toimia.
- Toiminnot:** Hankkeiden tavoitteena on kehittää aktiivinen ja osallistava kulttuurielämä, joka toimii positiivisen yhteiskuntakehityksen voimana Keskipohjolassa. Hanke jaotellaan useisiin eri vuonna toteutettaviin toimintoihin: vuonna 2010 keskitytään rannikkoelämään -ja kulttuuriin.
- Tulokset ja vaikutukset:** Kulttuuri Keskipohjolassa on kaikkien saavutettavissa, jaetaan ja opitaan tietoja ja kokemuksia sekä elämyselinkeinojen pariin syntyy uusia kilpailukykyisiä yrityksiä.

9. Kulttuurikäräjät 2010 - projekti

Konkretisoituu vuoden 2009 lopussa. Tavoitteena on järjestää Keskipohjolan yhteiset kulttuurikäräjät, jossa pääaiheena on luovat alat.

9. Keskipohjolan nuorten verkosto (2010-2011) - projekti

Pohjoismainen hyöty: Hankkeen tavoitteena on luoda nuorille mahdollisuuksia osallistua rajat ylittäviin aloitteisiin, suunnitelmiin ja toteutuksiin. Nuorisonäkökulmasta lähtevä työ on yksi tärkeimmistä lähtökohdista Keskipohjolan jatkuvaan kehittämiseen.

Toiminnot: Keskipohjolan nuorisoverkosto tulee vuoden 2010 aikana suunnittelemaan ja järjestämään yhteisen seminaarin Keskipohjolan nuorisovaltuustoille keväällä 2010 Vaasassa. Tavoitteena on, että nuoret voivat vaihtaa tietoja ja kokemuksia nuorisovaltuustojen työstä, keskustella miten toimintaa voitaisiin parantaa sekä parantaa nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon alueillaan/kunnissaan/kaupungeissaan.

Tulokset ja vaikutukset: Yhä useampi nuori on sitä mieltä, että Keskipohjolan alueilla on hyvää elää, työskennellä ja toimia.

- *Muut hankealoitteet (2010)*

11. Keskipohjolan arkeologiapäivät 2010 (käynnissä 2009-2010)

Rahoitus

Komitean toiminta mahdollistetaan jäseniltä tulevien jäsenmaksujen avulla sekä Pohjoismaiden Ministerineuvoston rahoituksella. Jäseniltä tulevalla tuella rahoitetaan komitean jatkuva toiminta, sen kansliaa ja tiettyjä kehittämishankkeita/toimintoja. Pohjoismaiden Ministerineuvoston rahoitus suunnataan kehittämishankkeisiin.

Pohjoismaiden Ministerineuvoston kehittämistuet moninkertaistuvat komitean rahoittaessa mm. EU:n rakennerahastojen hankkeita. Keskipohjola-komitea näkee rakennerahastot tärkeinä välineinä kehittämään ja rahoittamaan rajat ylittäviä hankkeita sekä näkee, että sekä Pohjoismaiden Ministerineuvoston että rakennerahastovarojen käyttöä tulisi tukea ja rohkaista.